

РЕШЕНИЕ

№ 110

гр. Търговище, 10.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ТЪРГОВИЩЕ в публично заседание на дванадесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ТАТЯНА Д. ДАСКАЛОВА

Членове: МАРИАНА Н. ИВАНОВА
МИЛЕН ИВ. СТОЙЧЕВ

при участието на секретаря ЖОРЖЕТА СТ. ХРИСТОВА
като разгледа докладваното от МАРИАНА Н. ИВАНОВА Въззивно
гражданско дело № 20223500500162 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 258 и сл.от ГПК.

Образувано по въззивна жалба на С. Г. С. с ЕГН *****, от гр. Попово, ул." П....." №9 31, ет.4, ап.12, действащ чрез пълномощника си адв. Н. Ф. от АК - Търговище, против решение № 976/ 29.03.2022 г., постановено по гр.д. № 20213520100926 по описа на Районен съд – Попово.

С обжалваното решение първоинстанционният съд е ПРИЗНАЛ ЗА УСТАНОВЕНО, че С. Г. С., ЕГН ***** от гр. Попово ДЪЛЖИ на „Н.....“ ЕООД, ЕИК 203981966, гр.Варна, представлявано от управителя Й. Г.П. сумата 25 000 лв. (двадесет и пет хиляди лева и 00 ст.), представляваща част от поето задължение в общ размер 130 729.10 лв. по запис на заповед от 26.09.2018 г., с падеж на предявяване и предявен за плащане на 26.09.2018 г., прехвърлен с джиро на 20.10.2018 г., ведно със законната лихва, считано от 21.05.2021 г., до окончателно изплащане на задължението, за което вземане е издадена заповед за изпълнение по реда на чл. 417 от ГПК по ч.гр.д. №364/2021 г. на ПпРС, присъдил е разноски в полза на ищеца - 500.00лв. (заплатена д.такса), на осн. чл. 78, ал. 1 от ГПК.

Считайки решението за незаконосъобразно и неправилно, въззивникът моли за неговата отмяна и постановяване на решение, с което предявеният иск да бъде отхвърлен, излагайки следните съображения:

-като длъжник по цедирано вземане (въз основа на запис на заповед от 26.09.2018 г.), издаден обезпечение на сключено споразумение от 26.09.2018 г. между първоначалния кредитор „А....." ЕООД (обявен в несъстоятелност, с начална дата от 2013 г.), впоследствие с ДОГОВОР ЗА ЦЕСИЯ от 10.10.2018г. вземането е прехвърлено на ищеца „Н...." ЕООД), въззивникът не е бил уведомен за прехвърляне на процесното вземане нито от първоначалния, нито от кредитора, на когото е цедирано вземането – което уведомяване съгласно т. 4 от договора за цесия е следвало да се осъществи писмено, от цедента, в 7 дневен срок; Няма и пълномощно, с което ЦЕДЕНТЪТ да е упълномощил ЦЕСИОНЕРА да уведоми длъжника за извършеното прехвърляне - тези възражения първоинстанционния съд въобще не е коментирал, а е приел, че ищецът устно е уведомил ответника за цесията;

-поддържа възражението, направено пред РС, че не дължи сумата на първоначалния кредитор - документите, на които се позовава ищецът (по споразумението, цесията и записа на заповед) са с едни и същи суми - 130 729.10 лева и са съставени за целите на извършваната към него момент данъчната ревизия на „А....." ЕООД. В тази насока са разпитани свидетели, които по същия начин са били измамани от управителя на „А....." ЕООД. След 10 дни, на 20.10.2018 г., записа на заповед за същата сума, е бил джиросан в полза на ищеца по делото. В делото за несъстоятелност на „А....."ЕООД е видно, че ищецът е имал търговски взаимоотношения с тази фирма, тъй като в началото на 2019 година имало образувани 2 изпълнителни дело при ЧСИ и то за значителни суми.

- въззивникът счита, че недобросъвестността на ищеца е доказана, предвид свидетелските показания, сочещи, че управителят на „А....."ЕООД си е послужил с измама, за да подпишат различни хора такива документи за несъществуващи суми, а и управителят на ищцовото дружество знаел, че тези суми по записните заповеди реално не се дължат на първоначалния кредитор.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е постъпил писмен отговор от насрещната страна, със становище за неоснователност на жалбата, поради

което моли за потвърждаване на решението, претендира разноски. Излага следните съображения:

-неоснователно е възражението за липса на пълномощно от цедента в полза на цесионера, тъй като от разпита на свидетелите безспорно се установило, че на 22.10.2018 г. се е състояла среща, на която длъжникът е уведомен от В. С. Великов за извършената цесия, освен това в подадения писмен отговор по чл. 131 от ГПК никъде ответникът не е направил възражения, че не е бил уведомяван за извършената цесия или че не се е състояла среща, на която е присъствал и първоначалният кредитор.

-правилно първоинстанционният съд е приел, че няма как да бъдат противопоставени и изследвани в процеса възраженията на ответника за несъществуване на каузални правоотношения между него и поемателя на записа на заповед - възражението няма как да бъде противопоставено на джиранта, освен ако е бил недобросъвестен, а по делото не са събрани доказателства за това, че джиратарят е бил недобросъвестен към момента на извършване на джирото. Затова не можело на ищцовото дружество да бъде противопоставено едно такова възражение, и то да отговаря за лични каузални отношения между издателя и поемателя на записа на заповед;

-недоказано останало и възражението, че ищецът по делото разбрал, че ответникът не дължал сумата по записа на заповед на поемателя – същото е оборено от показанията на св. Иванов и св. Дечков, присъствали на описаната в ИМ среща, както и в последваща среща, отново с предмет това вземане „кой на кого прехвърля и на кого трябва да плаща“. Счита, че извършеното от ответника плащане на обща сума 5 350 лв., преди завеждане на заповедното производство и настоящия иск, по същество е извънсъдебно признание не само за дължимост, но и за знание на извършеното прехвърляне.

След проверка по реда на чл. 268-273 от ГПК въззивният съд констатира следното:

Решението е **валидно и допустимо**.

Въззивната жалба е **допустима, но неоснователна**.

Предявеният установителен иск с правно осн. чл. 415, ал.1 във вр. с чл. 422 от ГПК е обоснован с обстоятелствата, че на 26.09.2018г. ответникът С. С. е издал в полза на „А.....“ ЕООД запис на заповед, платим на предявяване, предявен на 26.09.2018 г., за сумата 130 729,10 лв., като с джиро, отбезяно на

гърба на записа на заповед вземането е джирасано на ищеца. Тъй като длъжникът не заплатил сумата, по реда на чл. 417 ГПК ищецът се снабдил със заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист по ч.гр.д.№ 364/2021 г. по описа на РС – Попово за сума в размер на 25 000 лв. (част от дължимата сума по записа на заповед), по която длъжникът възразил писмено, обусловило предявяването на настоящия иск за установяване на оспореното вземане.

В исковата молба ищецът изрично е посочил, че издаденият запис на заповед обезпечавал вземането на „А.....“ ЕООД, гр.Попово по Споразумение от 26.09.2018 г., сключено с длъжника С. С., с което същия поел задължение да заплати сумата от 130 729.10 лв. С договор за цесия от 10.10.2018г. „А.....“ ЕООД, гр.Попово прехвърлило вземането си към ответника на „Н....“ ЕООД гр.Варна, като на 22.10.2018 г. длъжникът бил уведомен устно за извършената цесия и извършеното джиро от първоначалния кредитор „А.....“ ЕООД. След това С. започнал да плаща лично и чрез трети лица и по банкова сметка на ищцовото дружество суми, като за периода от 27.12.2018г. до 19.02.2019г. бил платил общо сумата от 5350.00лв. След това не бил извършвал плащания.

В писмен отговор, в срока по чл. 131 от ГПК, ответникът е оспорил предявения иск с възражения, че записът на заповед е съставен за целите на извършваната към този момент данъчна ревизия на „А.....“ ЕООД, гр.Попово, никога не е имал в наличност такава сума, нито пък е получавал такава сума от „А.....“ ЕООД, нито имал задължения към тази фирма. Твърди още, че освен него и други лица подписали записи на заповед за големи суми, в полза на „А.....“ ЕООД, гр.Попово за целите на извършваната към този момент данъчна ревизия на дружеството от НАП, които суми реално също не били получени и не се дължало връщане по тях. Възразява, че не е уведомяван за извършената цесия до момента, когато управителят на ищцовото дружество не се свързал с него и започнал да притеснява него и семейството му за сумите по записа на заповед, поради което започнал да плаща различни суми на ищеца. След като спрял плащането ищецът не престанал да го притеснява, за което подал и жалба в полицията. Ответникът оспорва по съдържание както записа на заповед, така и приложеното към ИМ споразумение.

След преценка на събраните по делото доказателства, въззивният съд прие за установено следното:

Видно от представеният в оригинал запис на заповед от 26.09.2018 г., в гр.Попово, С. Г. С. в качеството на издател на записа на заповед неотменимо и безусловно се е задължил да заплати без протест и при предявяване на „А.....“ ЕООД, гр.Попово, сумата от 130 729.10 лв. Записът на заповед е подписан от издателя С. Г. С.. Предявен на издателя на 26.09.2018 г. На 20.10.2018 г. вземането по записа на заповед е прехвърлено с джиро от управителя на „А.....“ ЕООД, гр. Попово - В. Великов, безусловно и неотменимо на „Н....“ ЕООД гр.Варна, представлявано от Й. Г. Панайотов – джирото е отбелязано на гърба на представения запис на заповед.

Междувременно с договор за цесия от 10.10.2018 г. „А.....“ ЕООД, гр.Попово прехвърлило на ищеца „Н....“ ЕООД гр.Варна вземането в размер на 130 729.10 лв. от С. Г. С.. Приложено е и споразумение от 26.09.2018г., сключено между „А.....“ ЕООД и С. Г. С., по силата на което страните са се споразумели издължаването на задължението на С. С. към дружеството, възлизащо общо на сумата 130 729.10 лв. в т.ч. суми по договор за временна финансова помощ от 03.12.2017 г., две фактури от 2015 г., договор за временна финансова помощ от 01.09.2015 г., да бъде изплащано от С. по 1000.00лв. на месец, по посочена в споразумението банкова сметка на дружеството.

С преводни нареждания (приложени, л. 8- л.15) ответникът е превел по банкова сметка на ищеца „Н....“ ЕООД гр.Варна, с посочено основание на всичките „споразумение“ следните суми: на 19.02.2021 г. - 350.00лв.; на 25.07.2019 г. - 600.00 лв.; на 07.06.2019 г. - 600.00лв.; на 19.04.2019 г. - 600.00лв.; на 18.03.2019 г. - 600.00 лв.; на 27.12.2018 г. - 2000.00лв. и на 08.02.2019 г. - 600.00лв., общо сумата 5 350.00 лв.

По делото са приложени още: договор за продажба на тор от 19.12.2013 г., приемно-предавателен протокол от същата дата, договор за временна финансова помощ от 29.10.2013 г. преводно нареждане от 03.12.2014 г.), подписани между ответника С. С. , земеделски производител, и „А.....“ ЕООД, ЕИК 201746414, неоспорени от ответника.

От приложеното в цялост дело по несъстоятелност №148/2018г. по описа на ОС - Търговище, се установява, че с решение № 23/25.03.2019 г. е обявена неплатежоспособността на „А.....“ ЕООД, ЕИК 201746414 и е открито производство по несъстоятелност на дружеството, чиято начална дата е

изменена с решение по Втд № 273/19 г. - 30.11.2013 г. С решение №260028/24.11.2020 г. на ОСТ производството по несъстоятелност е прекратено и е постановено заличаване в ТР на „А.....“ ЕООД, гр.Попово.

Приложена е преписка от РП гр.Търговище, ТО-Попово, образувана по жалба от С. С., против Й. Панайотов-управител на „Н....“ ЕООД гр.Варна от 17.06.2021 г., с оплакване, че управителят на дружеството постоянно го притеснява както него, така и членове на семейството му, във връзка с процесния ИЛ. Изискани са сведения от Й. Панайотов, изложил твърдения за отправени заплахи от страна на С.. След изискани сведения и от други лица, и на двамата са съставени протоколи за предупреждение по чл. 56 от ЗМВР, да не влизат в пререкания един с друг и да не предприемат самоуправни действия спрямо личността и семейството на другия. С Постановление от 01.09.2021 г. на прокурор от РП гр.Търговище, ТО-Попово, е отказано да се образува ДП по жалбата на С., поради липса на достатъчно данни за извършено престъпление от общ характер.

В хода на производството пред първата инстанция във връзка с възраженията и твърденията на страните са събрани гласни доказателства, установяващи устно съобщаване на цесията от първоначалния кредитор на ответника на 22.10.2022 г. (св. Св. Иванов, св. Д. Дечков). В показанията си св. П. Петров и К. Илиев установяват, че през 2018 г. във връзка с извършвана данъчна ревизия на Веско, са му подписали документ за дължимост на суми. Според двамата свидетели такъв документ е подписал и ответника. От показанията им се установява, че както те двамата, така и ответникът са били в търговски взаимоотношения с „А.....“ по закупуване на торове и препарати и изкупуване на произвежданото от тях зърно, в периода 2013- 2018 година.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Предявен е иск с правно осн.чл. 422, ал. 1 от ГПК.

Искът е допустим – издадената заповед по чл. 417 ГПК от 28.05.2021 г. и изпълнителен лист, е възразена от ответника на 17.06.2021 г. (в срока по чл. 414 ГПК), в срока, указан от заповедния съд с определение от 11.10.21 г., връчено на ищеца на 22.10.2021 г., последният е предявил ИМ вх № 2509/18.11.2021г. за признаване за установено съществуването на вземането по оспорената заповед за изпълнение, обуславящо наличието на правен

интерес и допустимост на предявения иск.

Съгласно трайно установената практика на ВКС - Тълкувателно решение № 4/18.06.2014 г. на ВКС по т.д. № 4/2013г., ОСГТК, Решение № 17/16.02.2015г. на ВКС по т.д. № 116/2014 г., II т.о., Решение № 38/07.04.2015 г. на ВКС по т. д. № 1008/2014 г., I т. о. и др. предмет на делото по предявен установителен иск по реда на чл.422, ал.1 от ГПК в хипотеза на издадена заповед за изпълнение по чл.417, т. 9 от ГПК въз основа на запис на заповед е вземането по редовен от външна страна менителничен ефект. Т.е. в производството по чл. 422, ал. 1 ГПК ищецът - кредитор, който се е снабдил със заповед за изпълнение въз основа на запис на заповед, доказва вземането си, основано на менителничния ефект - съществуването на редовен от външна страна запис на заповед, подлежащ на изпълнение.

Относно редовността на записа на заповед няма спор – същия съдържа всички необходими реквизити, визирани в разпоредбата на чл. 535, ал. 1 от ТЗ: наименование „запис на заповед“ в текста на документа на български език; безусловно обещание да се плати определена сума пари- 130 729.10 лв; падеж - на предявяване; място на плащане - гр. Попово; името на лицето на което или на заповедта, на което трябва да се плати-„А.....“ ЕООД гр.Попово; дата и място на издаване - 26.09.2018 г., в гр.Попово, и подпис на издателя. Същият е предявен за плащане на 26.09.2018 г. В този смисъл същият е редовен от външна страна.

Съгласно т. 17 от цитираното тълкувателно решение при редовен от външна страна менителничен ефект и направено общо оспорване на вземането от ответника, ищецът не е длъжен да сочи основанието на поетото от издателя задължение за плащане и да доказва възникването и съществуването на вземане по каузално правоотношение между него като поемател и длъжника- издател по повод или във връзка с което е издаден записът на заповед. С въвеждането на твърдения или възражения от поемателя или от издателя за наличието на каузално правоотношение по повод или във връзка с което е издаден редовният запис на заповед, се разкрива основанието на поетото задължение за плащане или обезпечителния характер на ценната книга. В тази хипотеза в производството по чл. 422 ГПК на изследване подлежи и каузалното правоотношение, доколкото възраженията, основани на това правоотношение, биха имали за последица погасяването на

вземането по запис на заповед.

Именно в тази хипотеза сме изправени в настоящия случай. Още с исковата молба ищецът е въвел твърдения относно каузалното правоотношение между страните, в обезпечение на което е издаден процесния запис на заповед. Съответно ответникът е оспорил дължимостта на обезпеченото вземане.

Ето защо и не се налага изследването на взаимоотношенията между страните въз основа на по-късно извършеното джиро, за което като едностранна абстрактна сделка важат други правила, както правилно е прието от районния съд.

Записът на заповед е издаден като обезпечение на сключеното между страните споразумение от 26.09.2018 г. за установяване на задълженията на ответника към праводателя на ищеца. С това споразумение страните са преуредили съществуващите между тях облигационни правоотношения (погасени, новирани, прекратени), като са се споразумели, че общото задължение на ответника към кредитора „А.....“ ЕООД към датата на подписване на споразумението - 26.09.2018 г., възлиза на 130 729,10 лв. Договорен е и начинът на изплащане на това задължение – на равни месечни падежни вноски в размер от по 1000 лв.

Не е спорно, установява се и от събраните доказателства, че между цедента „А.....“ ЕООД и ответника в периода 2013- 2018 г. са съществували търговски взаимоотношения във връзка с доставка на торове, препарати и продажба на зърно, в подкрепа на който извод са и представените по делото писмени доказателства (л. 52 – 58), неоспорени от ответника, както и събраните гласни такива.

Споразумението, по своята същност облигационен договор, частен документ, е подписано от ответника. Оспорването на неговото съдържание може да стане с контра летр, за каквото ответникът нито твърди да е подписвано между страните, нито представя. Чрез съставянето на „обратно писмо“ или *contre letter*, в което следва да се разкрие съдържанието на прикрития договор, следва да съдържа волеизявления на всички страни по същия и от него да може да се разкрие симулацията пълно, налице ще е признание, че явната сделка не изразява действителните правоотношения и цели и че е налице прикрита сделка, която е действително целената от

страните.

От представения договор за цесия се установява, че вземането е цедирано на ищеца.

Цесията е допустим гражданскоправен способ за прехвърляне на менителничното вземане и представлява договор между легитимирания по ефекта кредитор /поемателя, респ. неговия правопреемник/ – цедент и новия кредитор – цесионер за прехвърляне на материализираното в менителничния документ субективно право. При нея вземането се придобива от цесионера по производен начин.

В тази връзка следва да бъде разгледано възражението на ответника за липсата на надлежно уведомяване за извършеното прехвърляне на вземането. От показанията на свидетелите Св. Иванов и св. Д. Дечков, че установява, че за прехвърлянето на вземането ответникът е бил уведомен, макар и устно от цедента на 22.10.2018 г. В подкрепа на това са и извършените от ответника действия: плащания по сметка на ищеца-цесионер в периода 27.12.2018 г. – 19.02.2019 г. в общ размер от 3 350 лв.

Неоснователно е възражението на ответника, поддържано и във въззивната жалба, че не е налице редовно уведомяване - уведомяването е следвало да стане писмено, в 7 дневен срок, съгласно договора за цесия. Става въпрос за взаимоотношенията между цедента и цесионера, които в случая не касая длъжника.

Трайна е съдебната практика, че доколкото уведомлението по реда на чл. 99, ал. 4 от ЗЗД е предвидено в полза на длъжника - с цел да го предпази от двойно плащане на едно и също задължение, право на длъжника е да възрази за липсата на уведомяване за цесията, само ако едновременно с това твърди, че вече е изпълнил паричното си задължение на стария кредитор или на овластено от него лице до момента на уведомлението. Фактът кога и на кого е връчено уведомлението за прехвърленото вземане не е от значение за основателността на иска, след като по делото безспорно се установи, че претендираното с исковата молба задължение/вземане не е погасено (Определение № 987/18.07.2011г. на ВКС по гр.дело 867/2011г., IV г.о. и Решение №173/15.04.2004г. на ВКС по гр.дело 788/2013г., ТК).

Предвид изложеното, съдът намира, че предявеният иск е основателен по същество. Относно размера:

Доколкото се установи, че в каузалното правоотношение страните са договорили заплащане на задължението на вноски, следва да бъде съобразено дали претендираната сума от 25 000 лв. представлява падежирало вземане, като се съобрази и разпоредбата на чл. 235, ал. 3 от ГПК.

Исковата претенция е за сумата от 25 000 лв., т.е. касе е се за 25 вноски от по 1000 лв., които безспорно са падежирали до края на 2020 година, като заплащането от ответника на сумата от 3 530 лв., без посочване за коя вноска е погасяването, не влияе върху крайния извод за основателност на предявената претенция от 25 000 лв.

Предвид изложените доводи и съображения, съдът намира че предявеният иск е изцяло основателен и доказан и като такъв следва да бъде уважен.

Районният съд е достигнал до същия краен извод, макар и по съображения, поради което решението му следва да бъде потвърдено, на осн.чл. 271, ал. 1 от ГПК.

Въззиваемата страна не е представила доказателства за разноси за въззивната страна, поради което и такива не ѝ се следват.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 976/ 29.03.2022 г., постановено по гр.д. № 926/2021 г. по описа на Районен съд – Попово, на осн.чл. 271, ал. 1 от ГПК..

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано пред Върховния касационен съд, в **ЕДНОМЕСЕЧЕН** срок от връчването му на страните, при наличието на основанията на чл. 280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____